

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Tillväxtverket
Box 4044
102 61 Stockholm

Uppdrag till Tillväxtverket att bistå regioner och kommuner vid varsel och omställning under perioden 2025–2027

Regeringens beslut

Regeringen ger Tillväxtverket i uppdrag att bistå regioner och kommuner vid varsel och omställning i näringslivet under perioden 2025–2027.

Tillväxtverket ska vidare under samma period bistå regioner och kommuner vid större företagsetableringar och företagsexpansioner. Genomförandet av uppdraget ska samordnas med myndighetens övriga arbete för att främja omställning, hållbar regional utveckling och näringslivsutveckling.

Uppdraget syftar till att stärka regioners och kommuners beredskap vid varsel, omställning, företagsetableringar, företagsexpansioner och deras kapacitet att hantera konsekvenserna av dessa.

Tillväxtverket ska inom ramen för uppdraget bidra med:

- kunskap som har inhämtats genom analyser och erfarenheter från strukturuomvandlingar samt genom myndighetens verksamhet inom regionala utvecklings- och näringslivsfrågor generellt,
- information om finansiering, genom att informera om myndighetens egna eller andras finansieringsmöjligheter, samt
- nätverk genom att främja samordning av kontakter med statliga myndigheter och andra berörda aktörer.

Vid större varsel, omställning eller företagsetableringar och företagsexpansioner, där Tillväxtverket ser behov av mer operativa insatser, ska på myndigheten finnas en kontaktperson för arbetet i det berörda länet eller den berörda kommunen. Vad som betraktas som större händelser avgörs av

Tillväxtverket utifrån dess betydelse för det berörda länet eller den berörda kommunen.

Tillväxtverket ska genomföra uppdraget i nära dialog med regioner, kommuner, berörda statliga myndigheter, inklusive Arbetsförmedlingen och länsstyrelser, samt med andra aktörer. Arbetet ska genomföras på ett sätt som beaktar och stärker upparbetad samordning och samverkan på regional nivå.

För uppdragets genomförande får Tillväxtverket använda högst 1 000 000 kronor under 2025, samt 2 000 000 kronor årligen under perioden 2026–2027, under förutsättning att riksdagen anvisar medel för det aktuella anslaget.

Tillväxtverket får hos Kammarkollegiet rekvirera högst 1 000 000 kronor senast den 30 november 2025 och högst 2 000 000 kronor senast den 30 november årligen 2026 och 2027. Kostnaden ska belasta det under utgiftsområde 19 Regional utveckling uppförda anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder, anslagsposten 22 Regionala utv.åtg – del till Kammarkollegiet. En ekonomisk redovisning ska lämnas till Kammarkollegiet, med kopia till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet), senast den 30 april 2028. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet på bankgiro 5052–5781 senast den 30 april 2028. Rekvisition, redovisning och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Tillväxtverket ska årligen senast den 31 mars, med start 2026, delredovisa uppdraget till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) samt senast den 31 mars 2028 slutredovisa uppdraget till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet). Tillväxtverket ska därutöver löpande informera Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) om läget i de regioner och kommuner som med stöd av uppdraget är föremål för operativa insatser från myndigheten.

Skälen för regeringens beslut

Vid varsel och omställning i näringslivet behöver många olika aktörer samverka för att bidra till näringslivsutveckling och hållbar regional utveckling i berörda län och kommuner. Detsamma gäller vid större

företagsetableringar och företagsexpansioner. Det är viktigt att insatser på nationell, regional och lokal nivå kompletterar och förstärker varandra.

Stora företagsetableringar och företagsexpansioner medför omvälvande förändringar för berörda län och kommuner och ställer andra krav på samhället än vid större varsel. Genom ett uppdrag till Tillväxtverket att stödja regioner och kommuner vid varsel och omställning kommer myndigheten att kunna bidra till att kunskap om hantering av stora varsel, företags- etableringar och företagsexpansioner samlas och sprids. Det gäller både för strukturella frågor och för nya lösningar och arbetssätt.

Bakgrund

Tillväxtverket ska enligt förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket bl.a. genomföra insatser som främjar ett aktivt regionalt tillväxtarbete i länen samt i det arbetet utveckla och förbättra förut- sättningarna för dialog, samarbete och lärande mellan olika relevanta aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Tillväxtverket har i uppdrag att bistå regioner och kommuner vid varsel och omställning i näringslivet 2022–2024 (N2022/00781). Tillväxtverket ska enligt uppdraget även bistå regioner och kommuner vid större företagsetableringar och företagsexpansioner. Tillväxtverket har också i uppdrag att samordna arbetet på nationell nivå för att stödja nyindustrialiseringen och samhällsomvandlingen i Norrbottens och Västerbottens län (KN2023/03505 och KN2023/04630).

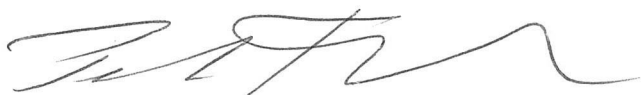
Regionerna och Gotlands kommun (regionerna) har vissa uppgifter enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar. De har en god regional och lokal kännedom och vana att samordna aktörer, vilket är väsentligt för att snabbt kunna genomföra insatser för att hantera konsekvenserna när varsel och omställning inträffar. Regionerna kan också bidra till att insatser för att hantera konsekvenserna av varsel och omställning samordnas med det långsiktiga arbetet för hållbar regional utveckling inklusive dess uppgift att fastställa mål och prioriteringar för det regionala kompetensförsörjnings- arbetet och tillhandahålla bedömningar av länets kompetensbehov.

Kommunerna har vissa skyldigheter inom områden som är viktiga vid varsel och omställning, t.ex. inom socialtjänst, utbildning och bostadsförsörjning. Kommuner har därutöver möjlighet att utföra uppgifter som berör arbetsmarknadsområdet. Enligt kommunallagen (2017:725) får kommunerna även genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen.

Arbetsförmedlingen har en nationell varselhantering och har även utvecklat särskilda rutiner för dessa situationer. Arbetsförmedlingen har bl.a. inrättat en nationell samordningsfunktion för kompetensförsörjning vid stora företagsetableringar och företagsexpansioner.

Länsstyrelserna ska enligt förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion främja länets utveckling, noga följa tillståndet i länet och verka för att nationella mål får genomslag i länet. Länsstyrelserna säkerställer en statlig regional delaktighet i länens utveckling och företräder staten på regional nivå inom flera områden som är av vikt för att främja länens utveckling.

På regeringens vägnar

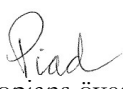
Peter Kullgren

Ina Berggård

Kopia till

Finansdepartementet/BA, K och SFÖ
Klimat- och näringslivsdepartementet/BK och NIM
Arbetsmarknadsdepartementet/AA
Riksdagen, näringsutskottet
Arbetsförmedlingen
Länsstyrelserna
Gotlands kommun
Regionerna
Sveriges Kommuner och Regioner

Kopians överensstämmelse
med originalet intygas